

กิลเลสฎแก้อำนาจ

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสิ่งที่เราปรารถนากันสุดชีวิตนะ เว้นไว้แต่ผู้ที่ไม่เข้าใจเรื่องพระพุทธศาสนา เขาไม่เข้าใจว่ามันคืออะไร แล้วมีไว้ทำไม มีไว้เพื่ออะไร

แต่ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนาของเราไป เพราะเรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เรากราบไหว้บูชาว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะทุกขัยากขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม วิมุตติสุขๆ ไง

พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติถึงที่สุดแห่งทุกข์มากมายมหาศาล แต่ในวงการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ผู้ที่สร้างปัญหาไว้ในพระพุทธศาสนาก็มีไว้มหาศาล

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาให้พระสาวกไปกำราบปราบปรามไป เวลากำราบปราบปราม ปราบปรามเพื่อไม่ให้เป็นการเสียหายในพระพุทธศาสนา

ถ้าไม่ให้เป็นเสียหายในพระพุทธศาสนา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ๆ หรือสัตว์ชนสัตว์ ผู้ที่เป็นฆราวาสก็ให้เขาทำทานของเขา ให้เขามีที่พึ่งในหัวใจของเขา อย่าให้เขาเดือดร้อนจนเกินไป แล้วเวลาถ้าเขาฝึกหัดปฏิบัติของเขาขึ้นมาได้ เขาจะเคารพบูชาธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระสารีบุตรฯ ไง เวลาฟังพระอัสนธิแล้ว เวลาถึงที่สุดแห่งทุกข์ พระอัสนธิอยู่ในทิศทางใด ก่อนจะนอนจะกราบไหว้ไปทางทิศทางนั้น แต่คนที่ไม่รู้เหนือรู้ใต้ไ้ ก็ว่ายังนับถือทิศแบบ พราหมณ์อยู่ไ้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเรียกพระสารีบุตรมาถามว่า “เธอทำอย่างนั้นจริงๆ หรือ”

“จริงๆ”

เพราะระลึกถึงบุญถึงคุณไ้ นี้พระอรหันต์นะ พ้นจากกิเลสแล้วนะ หัวใจเป็นวิมุตติสุขแล้วนะ ยังรู้จักบุญคุณของผู้ที่เคยมีบุญมีคุณต่อตน

แล้วอย่างพวกเราที่จะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไ้ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล แต่อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล ถ้าไ้ดี มีอำนาจวาสนา มันจะไม่หลงไปในเหตุการณ์อย่างนั้น แต่ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา มันชอบอย่างนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า คนเข้ากันด้วยธาตุ

ธาตุ ธาตุที่สร้างสมมา ที่ได้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมา มันเห็นสิ่งที่สภาพแบบนั้นมันคิดว่าใช่ แล้วชอบ มันไปเห็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมขึ้นมา มันบอกว่าสิ่งนี้ไม่ใช่และทุกข์ยาก ไม่น่าเลื่อมใส เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจของตนไ้ เห็นดีเป็นชั่ว เห็นของชั่วๆ เป็นของดี

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เวลาเราอยู่ในประเพณีวัฒนธรรม สังคมร่มเย็นเป็นสุขนะ ในประเทศไทยมีวัดกับวังที่เป็นวัฒนธรรม ที่เขามาท่องเที่ยว เขามาเปิดหูเปิดตาไ้

สิ่งที่มาท่องเที่ยวก็ท่องเที่ยววัฒนธรรม แต่ถ้าเขาจะศึกษาพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเวลาศึกษาแล้ว นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เวลาฝึกหัดศึกษาค้นคว้าในบาลีไวยากรณ์ก็เพื่อจะไขตู้พระไตรปิฎก จะเข้าใจพระพุทธศาสนาให้ลึกซึ้ง ให้เข้าใจในพระพุทธศาสนาตามแต่อำนาจวาสนาของตน แต่จะลึกซึ้งมากน้อยขนาดไหน

ฝ่ายธรรมทูตที่ออกไปเผยแผ่ธรรมฯ หลวงตาพระมหาบัวบอก เอาอะไรไปเผยแผ่

มันก็เป็นทางวิชาการไง ในวงการทุกวงการมีทั้งคนดีและคนชั่ว ถ้าคนดี คนดีมันก็เป็นบุญ เป็นกุศลไป ถ้าเป็นคนชั่ว คนชั่วมันก็ไปทำลายศรัทธาความเชื่อของชาวพุทธของเขา

แต่ถ้าเป็นธรรมฯ มันทำอย่างนั้นไม่ได้ มันทำอย่างนั้นไม่ได้เพราะอะไร เพราะสิ่งที่เวลา ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลามันไปรู้ไปเห็นกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน ใ้โฮ!

เวลาลงทุนลงแรงทำงานมากมายมหาศาลขนาดไหน นั่นเป็นงานทางโลกนะ งานทางโลก เวลาทำสิ่งใดไม่เสร็จก็ฝากคนอื่นทำต่อๆ ไปได้

แต่งงานในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติไง อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งของตน ตนเท่านั้นเป็นผู้ที่จะกำจัดกิเลสค้นหาความทะยานอยากของตน

ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด การฝึกหัดประพฤติ ปฏิบัติ ความเป็นธรรมฯ ถ้าวัดวาอารามที่ไหนถ้าปกครองโดยความเป็นธรรม มันอบอุ่น มันชื่นบานไง

แต่มันเป็นกรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม เวลาเกิดมามันชอบความสะอาด ชอบความสบาย ชอบความโอ่อ่า แต่ความโอ่อ่ามันเข้ากับกิเลสค้นหาความทะยานอยากไง

เวลาฝึกหัดปฏิบัติ ตบะธรรมฯ ตบะธรรมจะแผดเผากิเลส ถ้าตบะธรรมจะเผากิเลสไง สิ่งที่เราจะฝึกหัดปฏิบัติ ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ เพื่อแสวงหาหัวใจดวงนี้ ถ้าแสวงหาหัวใจดวงนี้ขึ้นมา มันจะเข้าสู่วงการปฏิบัติที่ถูกต้องชอบธรรม

เพราะในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ

ภาคปริยัติ ภาคการศึกษา ภาคการศึกษาค้นคว้ามีความจำเป็นแน่นอนอยู่แล้ว แต่มันเป็นภาคทฤษฎี เป็นภาคทางโลกใจ แล้วการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา การฝึกหัดปฏิบัติมันก็ปฏิบัติมาจากความโลกๆ นี่แหละ แต่ฝึกหัดมาจากความโลกๆ มันก็เป็นโลกใจ แต่ศึกษารวมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง แล้วก็อ้างอิงว่าสิ่งนั้นจะเป็นความข้อเท็จจริงอันนั้นไง

เวลาภาคปฏิบัติฯ “ไปฐิตะโบลานเปล่ามาแล้วหรือ ไปฐิตะโบลานเปล่าไปแล้วหรือ”

เขามีวาสนานะ เขาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ มีลูกศิษย์ลูกหาติดตามเขาไปมากมายมหาศาล เวลาไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “โบลานเปล่ามาแล้วหรือ” เวลาจะกลับ “โบลานเปล่าจะกลับแล้วหรือ”

เขาก็มีสติปัญญาไง เวลาความเป็นธรรมๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสสิ่งใดไม่มีเหตุไม่มีผลเป็นไปไม่ได้ เขาก็มาไตร่ตรองตัวของตนว่ามันเป็นจริงอย่างนั้นหรือไม่ ถ้ามันเป็นจริงอย่างนั้นหรือไม่ นี่มาตรวจสอบแล้ว อืม! มันก็ใช่ ถ้ามันก็ใช่ ก็มาทบทวนแล้วแหละ ที่เราศึกษามา เราศึกษามากี่รู้ทั้งนั้นนะ แต่ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนั้น

ก็ไปวัดปฏิบัติไง วัดปฏิบัติมีตั้งแต่ครูบาอาจารย์ขึ้นมาจนสามเณรน้อย ไปขอฝึกหัดปฏิบัติ เจ้าอาวาสบอกว่า “โอ้โฮ! ท่านมีชื่อเสียงคับฟ้าคับแผ่นดิน ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจวาสนาสอนหรือทดลองไปองค์รอง เขาจะมีโอกาสรับหรือไม่”

ปฏิเสธไปหมดละ ปฏิเสธไปถึงองค์สุดท้าย สามเณร สามเณรก็เป็นสามเณรอรหันต์นะนะ ถ้าไม่มีใครรับแล้ว เจ้าอาวาสบอกว่า “เณร เณรก็ลองรับเขาไว้หน่อย เพื่อเขาจะมีวาสนาอยู่บ้าง”

นี่ไง เณรก็ยอมรับไว้ พอยอมรับไว้แล้วก็เวลาจะฝึกหัดปฏิบัติใจ “เราฝึกหัดปฏิบัติเราก็ต้องมีการเตรียมตัวเตรียมพร้อมเสียก่อน เราอยากได้ไม้ไฟ ต้องไปตัดไม้มัน แต่ต้องให้หม่ผ้าเข้าไปตัดด้วยนะ”

คือมันขัดแย้งกับข้อเท็จจริงและเป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นนะ มันสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ แล้วพระมาบอกทำไม แล้วสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เณรสอนทำไม

แต่ด้วยการฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไง กิเลสมันร้ายนัก กิเลสมันยิ่งใหญ่นัก กิเลสมันครอบคลุมหัวใจของตบถนัก รอบรู้ไปทุกอย่าง รู้ทุกเรื่อง สั่งสอนอบรมใครได้ทั้งนั้นเลย แต่ตัวเองไม่รู้อะไรเลย ฉะนั้น ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง อ้าว! ต้องทำอย่างนั้นจริงๆ ก็หม่ผ้าเข้าไป

พอเข้าไปใกล้ “ไม่เอาแล้ว พอ จะเอาน้ำแทน เอาน้ำต้องหม่ผ้าลงไปด้วยนะ”

พอลงไปถึงใกล้น้ำ “ไม่เอาแล้วละ พอ”

เพราะว่าถ้าสิ่งอะไรเขาก็ทำอย่างนั้นไง

เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ร่างกายนี้เหมือนเปรียบเหมือนจอมพลวก จอมพลวกมีภูทวารอยู่ ๖ ภูตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ ปิดมัน ๕ ทวารนั้นนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ปิดไว้ ตั้งสติให้ดี ๆ คอยจับเหี้ย เหี้ย เหี้ยตัวนั้น

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เวลาเหี้ยมันโผล่มาเห็นใหม่ นี่เวลามันจับ

นี่ไง เขาว่า “กิเลสเป็นนามธรรม กิเลสมันไม่มี จะรู้จักมันได้อย่างไรกิเลสนะ”

แล้วถ้ามันไม่มีกิเลส มันคืออวิชา คือพญามาร แล้วฝึกหัดๆ ฝึกหัดก็เพื่อจะชำระล้างมัน แล้วจะฝึกหัด ฝึกหัดโดยกิเลสครอบงำ โดยกิเลสมันยิ่งใหญ่มาก มันจะไปทำถูกต้องชอบธรรมตรงไหน มันก็ทำแต่อำนาจของกิเลสไป

ฉะนั้น หลวงตาพระมหาบัวท่านเน้นย้ำประจำ เน้นย้ำตลอด “กิเลสในหัวใจคนน่ากลัวที่สุด กิเลสในหัวใจคนนะ”

วันนี้ดี ๆ ฟุ้งนี้มันร้ายได้ ดี ๆ นี่ล่ะ มันพลิกแพลงไปหมดล่ะ กิเลสในใจนี้แหละ มันไม่ถึงวาระของมัน มันไม่คู่อำนาจ มันยังไม่แสดงตนนะ เก่ง แต่โดยข้อเท็จจริงมันเผลอนของมันอยู่ อย่างนั้นนะ

กิเลสในหัวใจของคนน่ากลัวที่สุด

แล้วเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ฟังธรรม ฟังธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เวลาทำสิ่งที่มันมีสติปัญญา ประเพณีวัฒนธรรม ในศีลในธรรม ในศีลในธรรมในพระพุทธศาสนานะ วัตถุประสงค์วิจิตรพิสดารมหัศจรรย์มาก นี่ไง แล้วเวลามองแล้วมันมีความสวยงาม มีความร่มเย็นเป็นสุข

แล้วหัวใจล่ะ แล้วเวลาข้อเท็จจริงล่ะ

เวลาความดีๆ เราทำของเรา คนเรามันมีผู้ที่ปฏิบัติง่ายง่าย ผู้ที่ปฏิบัติยากยาก บัว ๔ เหล่า แล้วบัว ๔ เหล่า ใบบัวได้น้ำนั้นนะไม่ต้องพูดถึง มันเป็นอาหารของเต่าของปลาไปทั้งนั้นนะ

จิตใจของคนถ้ามันมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน มันจะฝึกหัดปฏิบัติของมัน ถ้ามันฝึกหัดปฏิบัติของมัน แล้วสิ่งที่เป็นศัตรูไม่ใช่ใครทั้งนั้นเลย กิลเลสท์ในหัวใจของตน

แล้วถ้ากิลเลสท์ในหัวใจของตน ใครปฏิบัติแล้วไปได้สัมผัสสิ่งใด แค่นั้นยังเชื่อ มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ หรือ พระพุทธเจ้าสอนตรงนั้นหรือ

ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักขุ ไร ทางสองส่วน ไม่ควรเสพ อตตกิลมถานุโยค กามสุขัลลิกานุโยค ใ้อกามสุขัลลิกานุโยค ใ้อที่มันติดสุขๆ กันนี้ไ้เวลาไปแก้ชฎิล ๓ ฟีนองโง ชฎิล ๓ ฟีนองเป็นพราหมณ์นะ บุษบาไฟนะ มีฤทธิ์มีเดชนะ สำคัญตนว่าเป็นพระอรหันต์นะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทำอย่างไร

“ใ้อ! สมณะหนุ่มๆ นี้เก่งเนาะ แต่สู้เราไม่ได้ สมณะหนุ่มๆ เก่งเนาะ แต่สู้เราไม่ได้”

สุดท้ายเอาพญานาคใสในบาตร เดินจงกรมให้เห็น ให้สำนึกได้ สำนึกไหม สุดท้ายแล้ว

“เธอไม่ใช่พระอรหันต์หรอก”

เท่านั้นล่ะคอตก เพราะมันไม่ใช่จริงๆ มันไม่ใช่อยู่แล้ว รอคคนขึ้นนี้ไ้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นว่าไม่ใช่ คอตก ขอบวชเลย ลอยเครื่องแบบของฤาษีไป น้องชายสองคนเห็น เอ๊ะ! พี่ชายมีปัญหาอะไรขึ้นมา เวลาคุยตกลงกันแล้วนะ เรามูซาไฟกันมาทั้งชีวิต มันก็ได้กสิณโง บุษบาไฟๆ แล้วบุษบาไฟมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ไ้

เรื่องโลกๆ ใ้อโฮ! เหาะเหินเดินฟ้า

เหาะเหินเดินฟ้ามันของชั่วคราวเท่านั้น มันไม่ยั่งยืนจริงหรอก แล้วมันเป็นไปไม่ได้ที่จะอยู่ตลอดไป เพราะ สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา อาการที่เกิดขึ้นที่มีการกระทำทั้งหมดมันไม่คงที่ตายตัวจริงอยู่อย่างนั้นหรอก แล้วใ้อคนที่ปฏิบัติได้ๆ ที่เคยรู้เคยเห็นมาแล้วมีผลตอบสนองอย่างไร นี่ถ้าไม่มีผลตอบสนองไ้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาแสดงอาทิตตฯ ใเง ตาเป็นร้อน หูเป็นของร้อน
 อายตนะทั้ง ๖ เป็นของร้อน ร้อนเพราะโทสะ ร้อนเพราะโมหะ ร้อนเพราะโลภะ สิ่งนี้ใเง เวลา มโน
 วิญญาณปี นิพพิหนฺตติ มโนคือจิต มโนคือตัวตนของตนเราร้อนนัก

ร้อนอย่างไร

ร้อนเพราะบูชาไฟใเง ถ้าบูชาไฟ เห็นไหม ท่านถึงเทศนาว่ากร

พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมฯ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดง
 ธรรมจักกฯ ใเง สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น สิ่งทั้งหลายทั้งปวงต้องสลายไปเป็นธรรมดา สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้น
 เพราะจิตมันเห็นกิเลส มันจับต้องกิเลสได้ จับสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง

อันนี้ก็เหมือนกัน นี่ใเง มโนวิญญาณปี นิพพิหนฺตติ มโนสมุสเสปี นิพพิหนฺตติ จิตก็ร้อน
 สัมผัสกับอารมณ์ก็ร้อน เราร้อนไปทั้งนั้น เธอหลงอยู่ทำไม

เวลาถ้ามันเข้าใจตามความเป็นจริง ใโฮ! ก้มลงกราบแล้วกราบอีก กราบแล้วกราบอีก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบวชให้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมบ่มเพาะ
 ให้ ชาติ ๓ พี่น้อง เวลาถ้าเป็นธรรมฯ มันเป็นธรรมตามข้อเท็จจริง มันมีเหตุมีผล มันมีที่มาที่ไป

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เริ่มต้นที่มันอึดๆ อยุ่แฉก รู้จักกิเลสน้อยไป กิเลสนะ เวลาเราทุกข์
 เรายากนะ มันก็ล่อหลอกกับเราไปใเง เดียวมันจะดี เดียวมันจะยอดเยี่ยม เดียวมันจะเป็น
 ประโยชน์กับเรา หลอกไปเรื่อย เวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา กิเลสมันเป็นช่างปั้น มันปั้นมันแต่ง มัน
 พลิก มันปั้นของมันขึ้นมาเป็นเรื่องเป็นราว เป็นสติปัฏฐาน ๔ พิจารณากาย พิจารณาเวทนา
 พิจารณาจิต ละเป็นมัดไทยไปหมดละ สับปลับ

เวลากิเลสมันหลอกมันลวง เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านฝึกหัดปฏิบัติ สิ่งใดที่
 เกิดขึ้นกับจิตของตน ตั้งสติให้ดีๆ แล้วถ้าตั้งสติให้ดีๆ มันเป็นปัญญาอบรมสมาธิ

การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราจะปฏิเสธ ปฏิเสธพระพุทธศาสนา ปฏิเสธแนวทาง
 ประพฤติปฏิบัติ แล้วจะปฏิบัติอย่างไร

ที่เราปฏิบัติกันนี้ก็ปฏิบัติ เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและวินัยนี้ไว้ มีการศึกษา มีนักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เวลาเราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ศึกษาอภิธรรมแล้วจะฝึกหัดตามความเป็นจริง จำขี้ปากมาหมดเลย

ประพศปฏิบัติขึ้นมา “พุทโธๆ ใจพวกสมณะ ใจพวกนี้มันเป็นสมาธิ มันแก้กิเลสไม่ได้ จะต้องสติรู้ตัวทั่วพร้อม”

ไฉนนั้นก็แค่นี้ ใจหุ่นยนต์ ก้าว่างอยู่นั่นละ มันส่งออกมาขนาดถึงปลายเท้า เ็งยังไม่รู้จักว่านั่นมันจิตส่งออกหรือวะ

เวลาข้อเท็จจริงนะ พุทโธๆ ทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาก็ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เวลาปัญญาอบรมสมาธิมันจะเกิดอาการร้อยแปดพันเก้า เวลาถ้ามันเท่าทันแล้วมันปล่อยหมด แล้วปล่อยหมด สติปัญญามันเท่าทันนะ มันหยุดคิด มันหยุดคิด สะอึกเลยละ มันมีอย่างนี้อยู่ด้วยหรือ ธรรมดาเราไม่เคยควบคุมดูแลได้ขนาดนี้

เพราะเวลาทำอี่ลู่จุกแจกใจ คิดว่ากิริยาการกระทำนั้นเป็นธรรม กิริยาการกระทำของตนนั้นก็เกิดจากอวิชาในหัวใจของตนเหมือนกัน

เวลาจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ยืนยันได้ว่ามีอวิชา ยืนยันได้ว่ามีพญามาร มันถึงจิตถึงเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เราเคารพบูชาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย จะทำคุณงามความดีมากน้อยขนาดไหน นั่นก็เป็นบุญกุศลของเรา เพราะเรามีสติและมีปัญญา และมีศรัทธาในพระพุทธศาสนา

แต่กิเลส กิเลสในหัวใจของตัวมันกลัวไหม มันถอยกรูดๆ แล้วมันนั่งพับเพียบเลย ให้เราไปชำระล้างมัน มีอยู่บ้างไหม ไม่เคยมี

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ธรรมะอยู่ปากตายๆ ธรรมะอยู่ปากตาย คือความเอาจริงเอาจัง นั่นนะมันจะเข้าไปเผชิญหน้ากับกิเลสต้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน ถ้าเข้าไปเผชิญหน้ากับกิเลสต้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน เริ่มต้นด้วยวิธีการทำอย่างใด

ก็ฝึกหัดปฏิบัติของเราให้แหละ

ทางโลกเขามีหน้าที่การงานของเขา ใ้เราเป็นนักปฏิบัติ หน้าที่การงานของเราก็ทาง
จกรรม นั่งสมาธิภาวนา จะทำอะไรโดยอยู่ เราจะมีสติพร้อมทั้งหัวใจของตน ถ้ามันสติพร้อมหัวใจของ
ตนนะ ถ้าก่อนมันมีติดบอด มันไม่ได้บวช อยู่ทางโลกมีตสนิท มาบวชเป็นพระอยากจะฝึกหัดปฏิบัติ
มันก็เหมือนฟ้าแลบ แวบๆ แวบๆ แวบๆ อยู่อย่างนั้นนะ มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาไม่ได้หรอก

ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่ฝึกหัดปฏิบัติ เวลาทำ
ความสงบของใจเข้ามา กว่าใจสงบได้ กว่าจะเป็นสมาธิด้วยความถูกต้องชอบธรรม สิ่ง
ที่เป็นไปได้บ้าง เวลาสัมผัสคนที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เวลามันวูบไปเลย หายไปเองเลย แล้วเข้าไป
อยู่ในสถานะหนึ่ง เวลาออกมา เอ๊ะ! นี่มันอะไร เอ๊ะ! นี่มันอะไร

เวลามันวูบ มันสัมผัสเป็นครั้งเป็นคราว เป็นครั้งเป็นคราวคือ เห็นไหม เวลาธรรมะของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ ความเพียรชอบ มันจะมีความเพียรตั้งแต่ตั้งสติ มันจะมีความ
เพียรตั้งแต่เราควบคุมดูแล

เวลาถ้ามันสงบไม่ได้ก็ทุกข์เจียนตายอยู่อย่างนั้นนะ ทุกข์เจียนตาย ไม่ทำอะไรเลยนี่เป็น
ยอดคน เป็นยอดมนุษย์ทั้งนั้น มนุษย์ทุกคนบอก โอ๊ย! การประพฤติปฏิบัตินี้บ่อกกกล้วยเข้าปาก
เลย เมื่อไหร่ก็ได้ ใ้แค้นเฉยๆ นี่ เดินไปเดินมา ใครจะทำได้ เราทำงานมาทุกอย่าง ทำงานมา
ทุกเรื่อง โอ๊ย! เหนื่อยเจียนตายก็ทำมาหมดแล้ว นั่งเฉยๆ ใช้สติปัญญาทำไมจะทำไมไม่ได้

แล้วไปทำจริงๆ เข้า ไม่ได้ ไม่ได้หรอก

กิเลสในหัวใจของคนร้ายนัก สิ่งที่ได้ๆ เพราะคนมีศรัทธาของเขา ถ้ามีศรัทธาของเขา
แล้วเขาจะฝึกหัดปฏิบัติของเขา เริ่มต้นการฝึกหัดใหม่ตั้งแต่ ๑๐ นาที ๒๐ นาที เวลามันมากขึ้นๆ
ไป เพราะอะไร

เพราะการปล่อยอารมณ์ไปตามกระแสกิเลสต้นหาความทะยานอยาก จิตนาการ
พระพุทธานุภาพของตนตลอดไป แล้วก็หาหนทางที่สะดวก หาหนทางที่เรียบง่าย แล้วชอบ
อย่างนั้น ชอบ ชอบกิเลสมันชักจูง ถ้าเป็นสังขารธรรม เป็นที่ขัดแย้งกับกิเลส มันไม่เอา มันก็เป็นกรรม
ของสัตว์ มันไม่เอามันก็เรื่องของสัตว์ใจ

แต่เรื่องของธรรมๆ นี่แหละหนทาง ถ้านี้แหละหนทาง เห็นไหม จะ ๕ นาที ๑๐ นาที เราก็ฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้าฝึกหัดปฏิบัติของเรานะ สมาธิจะได้ไม่ได้ไม่สำคัญ ได้สำคัญที่ว่าเราตั้งสติได้ เรายังรักษาการกระทำของเราได้ ถ้ารักษาการกระทำได้ เอาให้มันมั่นคงขึ้นมา ถ้าเวลามันมั่นคงขึ้นมาละ เวลานั้นจะเปลี่ยนจากโลกเป็นธรรม

เวลาจากโลกๆ ใจ มีจิตสมาธิทั้งนั้นนะ อารมณ์ อารมณ์ว่างๆ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก มันเป็นสมาธิจริงหรืออะ มันแปลกใจที่ทำสมาธิกันไม่เป็น นี่มันแปลกใจมาก แล้วเป็นสมาธิมันเป็นอย่างไรละ

สมาธิ เวลามันหดสั้นเข้ามาใจ เห็นไหม สามเณรน้อยบอกไปฐิตะโบลานเปล่าๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ปิดมันซะ ตั้งสติให้ดี คอยจับเหยี่ยวตัวนั้น

ใช้นี้ก็เหมือนกัน เรามีสติมีปัญหาของเรา เราควบคุมดูแลของเรา เราจะจับเหยี่ยวได้หรือไม่ได้ เดียวมันจะเป็นหน้าที่ของเรา

ไปฐิตะโบลานเปล่าๆ โบลานเปล่าคือเขาศึกษาเล่าเรียนมาจนรู้เท่าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จำได้หมดละ แต่เขาทำเป็นข้อเท็จจริงอะไรขึ้นมาไม่ได้

ใช้เราก็ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยดำรับตำรา ประวัติครูบาอาจารย์เราก็ได้ศึกษาค้นคว้ามาทั้งนั้น แล้วเวลาเราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา คติธรรมๆ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เป็นผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ได้เห็นกิเลส ได้เห็นเหยี่ยวตัวนั้น ได้ทำลายเหยี่ยวตัวนั้นเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา เป็นขั้นตอน เป็นสัจจะเป็นความจริง

แล้วใช้กิเลสมันแก่อำนาจใจ “ของเราไม่มีก็ได้” กิเลสมันปั้นมันแต่งของมันไป พิจารณา กาย พิจารณาจิต พิจารณาธรรม พิจารณาแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ในพระพุทธศาสนา

แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติเป็นอย่างไรละ

“อ้าว! ก็กายานุปัสสนาไป” มันไปนุ่นเลยนะ “เวทนานุปัสสนา จิตตานุปัสสนา ธรรมมานุปัสสนา เวลามันวิปัสสนา เวลาอริยสัจ ๔ เวลามันสำรอกมันคาย” มันพูดแจ้วๆ เลยนะ กิเลส

มันปั้นแต่ง มันแต่งขึ้นมาให้ตัวเองก็หลงเชื่อ หลงเชื่อแล้วตัวเองยังเที่ยวเอาความผิดปฏิบัติ ด้วยความเป็นพิษไปให้ผู้ที่สติปัญญาอ่อนด้อยเชื่อ

ผู้มีสติปัญญาอ่อนด้อย “โอ้! ท่านเป็นพระ ท่านเป็นลูกศิษย์กรรมฐาน ท่านปฏิบัติยอดเยี่ยม”

ไร้สาระสิ้นดี

พอไร้สาระสิ้นดี ใ้ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติ ใ้ที่ตามเขาไปๆ แล้วมันก็ด้อยอย่างนี้ไง นี่กระแสสังคม กระแสโลก วิธีการปฏิบัติ จัดให้มันยิ่งใหญ่อลังการ ผู้คนมากมายมหาศาล ถ้ามันไม่จริง ทำไมคนเยอะแยะไปหมดเลย

ก็เหยื่อทั้งนั้นนะ เหยื่อทั้งนั้น

แต่ผู้มีสติปัญญา ก้มหน้า แล้วเดินออก

เวลาพระบวชใหม่ไปบวชอุปัชฌาย์ไ้ เกสา โลมา นขา ทันตา ตใจ รุกขมูลเสนาสน์ ใ้อยู่ในที่สงบสงัด ใ้อยู่ในที่เรื้อนว่าง แล้วไม่ต้องไปฟังใคร

เกสา โลมา นขา ทันตา ตใจ เป็นงานของนักรบ เราจะแทงตลอดในจักขุญาณ ในความรู้ ความเห็นของจิต จิตตภาวนา จิตจะเกิดญาณหยั่งรู้ เกิดการกระทำของจิตดวงนั้น มันจะเป็น ความมหัสศจรรย์

เพราะมีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดประพฤติปฏิบัติมาก่อน ท่านถึงตรวจสอบ ทดสอบๆ ไม่มีใครกล้าเข้าใกล้หรือ

ท่านนิพพานไปแล้วทั้งนั้นนะ

“ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นๆ”

ไม่รู้ว่ามันไหน ใ้พวกแข่งหน้าแข่งหลัง มันถึงทุกอย่างที่หลวงปู่มั่นมอบไว้ใ้เป็นอาวุธที่ จะเข้าไปเผชิญหน้ากับกิเลสในหัวใจของตน

กิลเลสท์ในหัวใจของตนเป็นสิ่งที่เลวร้ายที่สุดกับจิตดวงนั้น แล้วข้อวัตรปฏิบัติเพื่อความสงบ
ระงับเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ แล้วท่านก็จะถามว่า “จิตเป็นอย่างไร”

ถ้าจิตไปรู้ไปเห็นสิ่งใด เห็นแล้วมันมีปฏิกริยาอย่างไร เราเห็นแล้วจับต้องได้ไหม เห็นกายๆ
นี่ เห็นกายๆ นี่แตกต่างหลากหลายไปมากมายมหาศาล เห็นเฉพาะอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งก็ได้
เห็นเป็นโครงร่างก็ได้ เห็นเป็นความร้อยแปดพันเก้า เห็นได้ทั้งนั้นนะ แต่พิจารณาอย่างไร
พิจารณาได้หรือเปล่า

นี่ไง แนวทางสติปัญญาฐาน ๔ ไง ถ้ากิลเลสท์มีอำนาจ มันยิ่งใหญ่ในหัวใจดวงนั้น แล้วเราไม่
เท่าทันมัน ทั้งที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ

พระในประเทศไทย ๓-๔ แสนองค์ พระกรรมฐานเมื่อก่อนมีหลายหมื่นนะ ตอนนี้มีมันมีแต่
ชื่อ การฝึกหัดปฏิบัติไม่มีร่องไม่มีรอยใดๆ ทั้งสิ้น

ถ้ามันมีร่องมีรอยของมันนะ มันจะมีความภูมิใจในหัวใจของตน มันจะเคารพบูชาครูบา
อาจารย์ที่ท่านถากถางหนทางที่การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ หนทางสำคัญที่สุด แล้วเราฝึกหัด
ประพฤติปฏิบัติ เราจะแสวงหาหนทางของตน

ถ้าเราแสวงหาหนทางของตนไม่พบ แล้วเราอ่อนแอ เราเห็นเขาประพฤติปฏิบัติการกระทำ
อย่างนั้นจริงหรือเท็จ ถามซิ จริงหรือเท็จ ถ้าจริง ผลมันเป็นอย่างไร ทำแล้วมันจะเกิดประโยชน์
อะไรขึ้นมา แล้วประโยชน์ที่สร้างขึ้นมานั้นประโยชน์ของใคร

มันเป็นแค่กระแสสังคมเท่านั้น ใ้พวกแข่งหน้าแข่งหลังไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน

หลวงปู่มั่น หลวงตา เวลาพระไปลาท่านไปวิเวกนะ เวลากลับมาท่านจะถามทันที “ไปได้
ธรรมหรือไปได้กิลเลสท์มา ไปได้ยาเสพติดมาจากไหน”

เวลาออกไปนะ ถ้าไป ไปเร็วร้อน แล้วไปรู้ไปเห็นอะไร จิตใจที่เราควบคุมดูแลของเราอยู่นี้
ด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยการบริหารจัดการ มันดีดีดินแค่ไหน เวลาที่มันโดนจำกัดอยู่ มันก็ดีดีดิน
รอเวลาว่าถึงเวลามันจะแสดงตัว เวลาไปพบไปเห็นนะ ท่านถามประจำ แล้วคนไปอื้อลุ่มลุ่มแฉก
ท่านไล่ออกหมด นี่มันรอเวลาไ้

ถ้ามันเป็นจริงนะ หนทางๆ เห็นไหม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ปิ๊ดมันไว้ เปิดหัวใจไว้ รอจับเหยียดตัวนั้น ถ้ามันจับเหยียดตัวนั้นได้ จับอย่างไร เหยียดมันเอาทางฟาตโดนตัวเราบ้างไหม เจ็บปวดบ้างหรือเปล่า จับกิเลสมันกระเทือนอะไร เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม

พิจารณาเวทนาๆ หลวงตาพระมหาบัวนี่แหละ ชั้นแรกผ่านด้วยวิธีเวทนา ทั้งคืน นั่งไปทั้งคืน ท่านบอกเลย ๔-๕ ชั่วโมง ลูกหลานเวทนามันมา ๖-๗ ชั่วโมง พ่อแม่มันมา ๑๐ ชั่วโมงขึ้นไปนะ ปู่ย่าตายายมันมาแล้ว แล้วถึงที่สุดแล้วโคตรมันมาเลย มันโถมเข้าใส่ๆ เป็นครวๆ

“เวลาออกพิจารณาเวทนา เวลามันขาด เวทนามันดับไป หายไป”

เหรอก แล้วหายอย่างไรละ นั่นนะกิเลสมันคู่แค้นอำนาจ ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันลอกเลียนแบบเป็นสัญญาามา แล้วก็กล่าวว่าไปตามแต่ความพอใจของตัว ไม่มีอะไรเป็นหลักเป็นฐาน เป็นหลักเป็นเกณฑ์

ถ้าเป็นหลักเป็นเกณฑ์ มันทำอะไร มันมีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา

แล้วเวลามันเป็นขึ้นเป็นอัน มันจะส่งผลนะ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปนาสมาธิ

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบ มันจะไปรู้ไปเห็นสิ่งใด มีสติสัมปชัญญะไว้ เวลาถ้ามันรู้มันเห็นสิ่งใด ทามเลย จริงหรือไม่จริง

ไอ้เรื่องนิमितๆ เราก็ภาวนามาเยอะ ไอ้ไปรู้ไปเห็น หลอกทั้งนั้นนะ มันจะจริงต่อเมื่อตัวเองเวลาฝึกหัดปฏิบัติ บุคคลคนที่ ๑ คนที่ ๒ คนที่ ๓ คนที่ ๔ อยู่นะ เพราะอะไร เพราะความเห็นแก่ตัว เพราะกิเลสอำนาจบาตรใหญ่ที่มันคู่แค้นอำนาจ มันขาดไปจากใจเป็นชั้นเป็นตอน แล้วถ้าไปรู้ไปเห็นตอนนั้น เออ! มันเป็นธรรม เป็นข้อเท็จจริง

แต่เริ่มต้นสะเปะสะปะ เขารู้้อย่างไรก็จะรู้แบบเขา เขาทำอะไรก็จะทำแบบเขา

แล้วที่แบบเขาๆ เราจะบอกว่า แบบปลอมๆ ด้วย แบบจินตนาการกันขึ้นมา แล้วแบบของใคร แค่ฟังแบบก็ผิดแล้ว แค่ฟังแบบ ตกใจเลยนะ เฮ้ย! ปฏิบัติกันอย่างหรือ

“ไม่ต้องทำอะไรเลย พวกปฏิบัติ พวกที่ประพฤติปฏิบัติยึดติดกิเลสตามนุโยค พวกไม่มีวาสนา พวกมาเกิด เกิดมาทุกข์ยากลำบากเปล่า พวกนอนกระดิกเท่านั้นนะ พวกนั้นนะพวกผู้ดีแล้วบรรลุนิพพานกันเป็นแถวเลย”

มหาโจร เพราะตัวเองก็รู้อยู่ว่ามันไม่ใช่

ถ้าผู้ฝึกหัดปฏิบัตินะ ถ้าหลง หลงหมายความว่าเราเข้าใจว่ามันเป็นจริง เราไปปรึกษาอาจารย์ อาจารย์แก้ไขได้นะ นั่นนะยกเว้นในการปรับอาบัติ

ถ้าตัวเองรู้เห็นสิ่งใดแล้วหลง เข้าใจว่าเป็นจริง แล้วไปโฆษณาชวนเชื่อ นั่นนะตาลยอดด้วนทั้งนั้นนะ แล้วเป็นอย่างนั้นนะ

สมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น วิปัสสนาธุระมีครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง เวลาที่พระองค์หนึ่งไปเวลาปฏิบัติไปแล้วทำความสงบของใจได้ สำคัญตนว่าสิ้นกิเลส ฝ่ายปกครองเข้าหาเอา ๙ ประโยค ๔ องค์สอบแล้วสอบอีกเป็นสัปดาหฺ์ สอบขนาดไหนก็เอาไม่อยู่ เพราะเวลากิเลสมันดุกแก่อำนาจ มันจินตนาการ มันปั้นมันแต่ง มันพลิกมันแพลง เอาไม่อยู่หรอก

หลวงปู่มั่นท่านลงมาจากเชียงใหม่ ท่านก็นิมนต์พระองค์นี้ไปหาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นบอกว่า “อ้าว! เอ็งปฏิบัติอย่างไรวาม่า”

พอพูดจบ

“มึงติดสมาธิ ติดความสงบ”

กราบหลวงปู่มั่นแจ้วๆ เลย ไม่กล้าแะเลย ถ้าแะก็จะมีดาบสองดาบสามใบ จะชี้เลยว่ามันผิดอย่างไร ทำอย่างไรถึงผิดแล้วที่ผิดแล้วมันพาให้อิสบายเฉยแฉะใจ เวลาถ้าเขาอมรับนั้นมันก็จบกันไปไง ถ้าไม่อมรับ ถ้ายังสืบสวนต่อไป อวดอุตริมนุสฺสธรรม

ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ฝึกหัดๆ อิสบายเฉยแฉะ มันเพียงแต่ว่าสังคมเขาไม่เพ็งเล็งเท่านั้นนะ แล้วสังคมก็ไม่มีวุฒิภาวะจะรู้ได้ด้วย

แต่หลวงตาพระมหาบัวท่านไว้สอนตลอด ผู้รู้เขามิ ผู้รู้เขารู้ แต่มันเป็นเรื่องของสังคม เรื่องทางโลก

ฉะนั้น ที่เราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราเป็นผู้ที่คัดเลือกคัดแยกเอง เราจะตามตัวยๆ ไปกับสังคมอย่างนั้นใช่ไหม

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา สิ่งใดที่ประพฤติปฏิบัติมามันเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการฝึกหัดปฏิบัติ แต่เป็นอำนาจวาสนาแต่ละบุคคล ถ้าเป็นอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล ถ้าทำแล้วมันได้ประโยชน์มากน้อยขนาดไหน มันก็เป็นประสบการณ์ชีวิตเท่านั้น

แล้วถ้าจิตมันสงบแล้วถ้ามันเห็นกาย มันน้อมไปเห็นกาย ถ้ามันเห็นกายแต่มันจับต้องไม่ได้ เพราะกำลังของสมาธิมันไม่พอ เขาให้ปล่อย ปล่อยแล้วกลับมาทำความเข้าใจของใจ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปนาสมาธินี้แหละ ทำให้มันคงขึ้น

ถ้ามันคงขึ้น แข็งแรงขึ้น มันมีกำลังขึ้น ถ้ามันน้อมไป ถ้ามันจับ ถ้ามันจับได้ตามความเป็นจริง เห็นไหม ถ้ามันจับได้ตามความเป็นจริงมันจะสะเทือน

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์มันมากกับภพนั้น ตัดทอนความทะยานอยากคือไม่ต้องการความทุกข์อย่างนั้น แต่อยากจะทำรณาคความสุขโดยรวบรัดอย่างนั้น นี่มันสมมุติแบบสมุทัยมันเจ็บปวดมากกับการเห็นอย่างนั้นอยู่แล้ว แล้วตัวเองพิจารณาไม่เป็น พิจารณาไม่ได้ พระกรรมฐานทั้งหมดตายตรงนี้ สมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนากรรมฐาน

ทำได้สูงสุดมันก็แค่ความสงบนั้นแหละ จะรู้จะเห็นสิ่งใด พอปล่อยวาง ปล่อยวางมันก็ลงอย่างนั้น แล้วเป็นมิจฉาดด้วย เป็นมิจฉาเพราะอะไร เพราะมันไม่เข้าสู่ศีล สมาธิ ปัญญาไง มันไม่เข้าสู่มรรคผลไฉน

มันไม่เข้าสู่มรรคผลเพราะอะไร

เพราะพิจารณากายมันก็เป็นปัญญาอบรมสมาธินี้ไง เรายังพิจารณากาย เราก็อธิได้ในทางการแพทย์ ในทางวิชาการ มนุษย์ เวลาคนตายเหม็นเน่าทั้งนั้นนะ เวลาชีวิตอยู่มันยังอาเจียน อ้วกออกมามันยังเหม็นเจียนตาย แล้วเวลาตายมันจะมีอะไร

นี่เหมือนกัน เรามาตัดจริต มาพิจารณาใน “พิจารณาแล้วมันปล่อย มันวาง”

วางอะไร วางตรงไหน

ในวงปฏิบัติมีแค่นี้ ฟังมาจนล้นหู

“จิตสงบแล้วพิจารณากายสึคะ จิตสงบแล้วพิจารณากายสึคะ”

หลวงปู่เจี๊ยะท่านถามเลย “มึงเอาอะไรพิจารณา มึงทำสมาธิเป็นหรือเปล่า เขาเอาจิต
พิจารณานะเว้ย เขาไม่ใช่เอาอารมณ์พิจารณา”

เอาอารมณ์ตั้งขึ้น เวลากิเลสมันลุกแก่อำนาจใจ มันปั่นมันแต่ง มันแปรรูปให้เสร็จเรียบร้อย
แล้วเราก็อำคัญตุนนะ เรายังเป็นนักปฏิบัติยอดเยี่ยม

เวลามันรู้มันเห็นมันต้องเป็นข้อเท็จจริง

แล้วอยู่ในสังคมอย่างนั้น เวลาทำแล้วนะ “เหมือนกัน นี่ถูกต้องแล้วแหละ เราก็ทำอย่างนี้
แหละ เราเป็นพวกเดียวกัน เวลาคนอื่นเขาพูดอีกอย่าง อย่าไปเชื่อเขา ใ้อพวกนั้นใ้อพวกชี้ทุกชี้
ขี้ปาก ใ้อพวกเรา พวกเรามันอริยสัจ ๓ ใจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ จบหมดเลย ไม่มีนิโรธ ไม่มีชนะ”

เพราะอะไร

เพราะการฝึกหัดปฏิบัติถ้ามันปล่อยๆ มันปล่อยชั่วคราว การปล่อย เราพิจารณาได้ เราจะ
ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกเราให้นุ่มนวลขึ้น เราจะควบคุมหัวใจของเราให้ตั้งงามขึ้นมา ถ้ามัน
พิจารณาไปแล้วเราเข้าใจได้ การฝึกหัดปฏิบัติก็ฝึกหัดปฏิบัติแบบนี้แหละ แต่ฝึกหัดปฏิบัติแล้วมัน
ต้องมีวุฒิภาวะ

ปุณฺณ กัลยาณชน ถ้ามันยกขึ้นสู่ไสดาปัตติมรรคได้ ถ้ามันเห็นกายแล้วพร้อมทั้งเห็น
ข้อเท็จจริงโดยจิตที่มันมีกำลัง แล้วจับต้องได้ ขนาดจับต้องได้มันยังหลุดมือไปเลย ขนาดจับกาย
ได้ ถ้าจิตมันมีกำลังนะ ภาพนั้นมันจะคงที่ ถ้าจิตไม่มีกำลัง ภาพนั้นไหล จิตไม่มีกำลัง จับ หายไป

แล้วมันอยู่ อยู่อย่างไร แล้วมันเป็นไปอย่างไร

แวนหายอย่างนี้ “โธ่! ไซ้แล้ว”

มันไม่ใช่ มันเป็นกิริยาครั้งๆ หนึ่งของใจเท่านั้น

ใจนี้ สิ่งที่เป็นความมหัศจรรย์ ใจของคนนี้มหัศจรรย์นัก เวลามันร้าย ร้ายแสนร้าย ร้ายถึงกับขั้นทำลายตัวเองถึงเสียชีวิตก็ยังทำได้ เวลามันดีนะ มันเสียสละชีวิตเพื่อความมั่นคงของชาติ เพื่อประโยชน์ มันก็ทำได้

จิตนี้ สิ่ง que ความคิดเกิดจากจิตๆ แล้วเวลาเราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราจะตรวจสอบ เราจะรู้เห็น จะเกิดความมหัศจรรย์ในการรู้การเห็นของเราทั้งนั้นเลย แต่ปัญญาอบรมสมาธิมันก็เห็นความมหัศจรรย์แล้ว เพราะอะไร

เพราะธรรมชาติเราคิดด้วยอารมณ์ มันส่งออกไปยึดมันถือมันไ้ รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร เวลาทะเลาะเบาะแว้งกันก็แค่นี้แหละ รูป รส กลิ่น เสียง ความเข้าใจผิด ความเห็นผิด การทะเลาะเบาะแว้งกันร่อยแปดพันเก้า

นี่ไง แต่ถ้ามันสติปัญญาขึ้นมา รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร สติปัญญามันเท่าทัน เสียงก็คือเสียง รูปก็คือรูป รสก็คือรส สัมผัสก็คือสัมผัส แล้วมีสติปัญญาเท่าทัน นี่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นพื้นฐานนะ ถ้าพื้นฐาน นี่เป็นกัลยาณชน กัลยาณชนชำนาญในวิสัยชำนาญในความสงบระงับเข้ามา ครูบาอาจารย์ท่านยึดจะมันเบสิกันี้ให้มันเป็นคงที่ ให้มันฝึกหัดให้มันเป็นนักรบให้ได้

ถ้าเป็นนักรบขึ้นมา แล้วถ้ามันกำลังของมัน ถ้ามันนุ่มไปเห็นกายๆ เห็นกายโดยแนวทางสติปัญญาตามความเป็นจริง มันสะเทือน เออ! มันรู้จักกิเลสนะ

แล้วแก้ไขอย่างไร

การฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา พิจารณาไปแล้วมันปล่อยๆ ปล่อยทั้งนั้นนะ

“แต่พวกเราไม่ต้องมีชนะ”

นิโรธ การดับทุกข์นั้นนะ

ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ นิโรธ ดับด้วยมรรค ๘ ด้วยความถูกต้องชอบธรรม แล้วอธิบายได้
หมด อธิบายได้ทั้งนั้นนะ เพราะหลวงปู่มันท่านรอฟังไง

เวลาหลวงตาขึ้นไปอธิบายเรื่องการพิจารณาเวทนาไป

“เออ! มันต้องอย่างนี้สิ”

รออยู่นะ หลวงตาขึ้นไปนี่จิตเสื่อม จะฟื้นฟูจิตขึ้นมาได้ เวลาฟื้นฟูจิตขึ้นมา ตั้งทำเพื่อจะ
ฝึกหัดวิปัสสนา จับนู่นจับนี่ หลวงปู่มันก็คอยเคาะคอยชี้คอยนำอยู่ทั้งนั้นนะ

ถึงเวลาแล้วไถ่หนุนขึ้นไป

“ไม่ใช่”

ไถ่ขึ้นขึ้นมา

“ไม่ใช่”

ไม่ใช่ มันก็หัวแตกไป

ถึงเวลาฝึกหัดตามความเป็นจริงขึ้นมาแล้ว เวลาขึ้นไปรายงานท่าน หลวงตาเล่าเอง มัน
อาจหาญ มันก็คึกคัก เพราะอะไร เพราะมันโดนไม่ใช่มาบอย

พอท่านรายงานจบ หลวงตาท่านเล่าเลยนะ เงี้ยหูฟังท่านว่าอย่างไร

“เออ! มันต้องอย่างนี้สิ”

ไม่ค้านสักคำ ถ้ามันจริงก็คือมันจริงไป ถ้ามันเท็จก็คือมันไม่ใช่ๆ ใจ ถ้าไม่ใช่ จะทำให้มันใช่
อย่างไรไป

เวลานิโรธ ดับหมด ดับแล้วเหลืออะไร

กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ มันแยกหมด และสิ่งที่สำคัญนะ จิตนี้เกิดอีก ๗ ชาติ
เพราะในธรรมและวินัยยืนยันไว้อย่างนั้น นี่ยืนยันไว้โดยทฤษฎี โดยธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติมันจะประกาศกลางหัวใจ เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตดวงนั้นมีสิทธิเท่าไร

จิตดวงนั้นถ้าบรรลุธรรม ธรรม ๒๕ เปอร์เซ็นต์ กิเลส ๗๕ เปอร์เซ็นต์ บุคคลคู่อี ๒ ธรรม ๕๐ เปอร์เซ็นต์ กิเลส ๕๐ เปอร์เซ็นต์ บุคคลคู่อี ๓ ธรรม ๗๕ เปอร์เซ็นต์ กิเลส ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ถึงที่สุดแห่งทุกข์ ธรรม ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ นี่มันเป็นสิทธิ มันเป็นสิทธิของจิตดวงนั้น จิตดวงนั้นฝึกหัดปฏิบัติเป็นสมบัติของจิตดวงนั้น แล้วสิ่งที่คนที่ยืนยันคือหลวงปู่มัน

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไป เวลาจะเอาอีก เห็นใหม่ เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาถึงเวลาพิจารณาเป็นธาตุเลย เวลามันขาด กายกับจิตแยกออกจากกันเลย

เวลาขึ้นไปหาท่าน

“ของมหาไม่มียักษ์ ของเรามียักษ์ ของมหา กับของเรามันคนละคนกัน อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลก็ไม่เหมือนกัน”

มันเป็นการยืนยันไง แต่พอยืนยันแล้ว ฝึกหัดปฏิบัติแล้วมันมีความสุขมากนะ กายเป็นโพธิจิตเป็นกระจกใสด้วยวิปัสสนาญาณ ไม่ใช่ด้วยจินตนาการ ไม่ใช่กิเลสคู่แค้น

มีอำนาจบาตรใหญ่ ลวงโลก ลวงผู้ฝึกหัดปฏิบัติ ลวงลูกศิษย์กรรมฐานทั้งหมด ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่เป็น แล้วบอกว่า “พวกเราไม่ต้องมีขณะ ใ้พวกมีขณะให้มันมีของมันไป”

เวลาขึ้นไปกราบหลวงปู่มันไง อยากจะเป็นอย่างนั้น อยากจะเป็นอย่างนั้นอีก

“อ้อ! กิเลสมันก็ตายหมดแล้ว มันจะตายซ้ำตายซากได้อย่างไร”

นี่เข้าใจว่ากิเลสมันตายหมดเลยแล้ว

กิเลสมันตายได้หมดเดียวไง บุคคลคู่อี ๒ คู่อี ๓ คู่อี ๔ ยังไม่มา

เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไปติดอยู่อย่างนั้นอีก ๕ ปี กว่าที่จะชักกว่าจะลากออกมาให้ได้นะ เวลามันจะชักมันจะลากออกมา เวลาผู้ฝึกหัดปฏิบัติที่มันติดมันข้อง หรือปฏิบัติไปแล้วมันไม่มีแนวทางสิ่งใดที่จะเป็นขึ้นเป็นอัน

ประวัติครูบาอาจารย์เรายืนยันได้ เราตรวจสอบได้ เวลาชักออกมาเียง

“ความสุขอย่างนั้นเป็นความสุขแค่เศษเนื้อติดฟัน”

สภิกาคามีนั้นนะ ไ้พวกนี้ไ้สุขแค่เศษเนื้อติดฟัน ไ้สุขที่มหัสจรรย์ๆ ไ้สุขในหัวใจของ
ตน บุคคลคู่ที่ ๓ มันมหัสจรรย์ยิ่งกว่านี้อีกร้อยเท่า

ชักไปชักมากกว่าจะออกมา

อ้าว! ถ้าอย่างนั้นก็ลองดู

กว่าจะออกมาเียง เวลาออกมาแล้ว แหม! เห็นสุภะนั้นนะ ไ้โฮ! คราวนี้มันยิ่งใหญ่แล้ว
ปฏิษะ กามราคะ สิ่งที่มีนฝงหัวใจของตน นี่มันเข้าสู่มหาสติ มหาปัญญาในแนวทางประพฤติ
ปฏิบัติ

ไ้ลูกศิษย์กรรมฐานที่ไ้กิลเลสมันลูกแก่อำนาจมันครอบงำแล้ว มันปฏิบัติไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้น
เป็นอัน มันไม่ได้ทำอะไรเลย แล้วก็ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย แล้วมันทำอะไร แล้วมันเป็นลูก
ศิษย์กรรมฐานไ้ได้อย่างไร

ถ้าลูกศิษย์กรรมฐาน มันมีหนทางของมัน มันมีการฝึกหัดของมัน แล้วเราฝึกหัดขึ้นมา ถ้า
มันเป็นข้อเท็จจริง สบตา เอาจริงเอาจัง เอาจริงเอาจัง

การชำระล้างกิเลสมันเป็นสิ่งที่เป็นงานอันละเอียดลึกซึ้งมาก

ความรู้สึกรู้สึกที่เราจะควบคุมดูแล เห็นไหม แค่สมาธิทำให้ชำนาญในวสี เพราะ
ชำนาญในวสี สมาธิมันก็ไม่เสื่อมไป

ผู้ที่ทำสมาธิๆ มันเป็นสมาธิตอนไ้สมาธิเท่านั้นแหละ สุดท้ายแล้วเสื่อมหมดนะ เพราะ
อะไร เพราะมันเปิดตา หู จมูก ลิ้น กาย เปิดใจด้วย เหี้ยมันคุมหมดเลย

แต่ถ้ามันปิดตา หู จมูก ลิ้น กาย ปิดหัวใจไว้ คอยจับเหี้ยตัวนั้น แต่ไม่ทำ มันทุกข์มันยาก
เราปฏิบัติเรียบง่าย ปฏิบัติแล้วเราจะรู้่ง่ายเห็น่ง่าย นี่เวลาปฏิบัติ แล้วปฏิบัติไปก็อึลุ่มชุยแฉกเียง

เวลาหลงตาท่านออกฝึกหัดประพฤติปฏิบัตินะ เวลาออกอสุภะๆ อ้าว! เวลามันติดสมาธิ มันก็ไม่มีใจ หากก็ไม่เจอ การขุดคู้ยค้นคว้าหากิเลสเป็นงานที่ยิ่งใหญ่มาก แล้วงานของผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติ การขุดคู้ยค้นคว้ามันเป็นการขุดคู้ยค้นคว้าโดยหน้าที่ของตน อุตตา หิ อุตตโน นาถิ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน จิตนั้นจะต้องเป็นผู้ขุดคู้ยค้นคว้าหากิเลสในใจของตนให้ได้

เวลามันเห็นอสุภะๆ อ้าว! ติดอยู่ ๕ ปี ว่าไม่มี มันไม่มีเลย มันคิดว่ามันสิ้นแล้ว มันก็ไม่มีไม่เห็นทั้งนั้นนะ แต่เวลาหลงปุ้มันท่านสับท่านโขกขึ้นมา ท่านชักท่านลากออกมา คราวนี้ออกมาแล้วไง พอออกมามันเจอแล้ว โอ้โฮ!

สมาธิแก้กิเลสไม่ได้ๆ คราวนี้ใช้ปัญญาจนล้นเหลือ ปัญญาต่อสู้นาฬาคาไหน ปัญญาใช้จนหลับจนนอนไม่ได้ จนมันทุกข์มันยากใจ นี่ไง การฝึกหัดปฏิบัติไฉน

คนไม่เป็นก็ส่วนคนไม่เป็นนะ คนไม่เป็นเข้าไปกับอวิชา เข้ากับความไม่รู้ จะมีอุททิภาวะ จะมีสติปัญญาเล็กน้อยขนาดไหน กิเลสมันยังมี กิเลสคู่แค้นอำนาจนะ บอกว่า เครื่องมือของกูทั้งนั้นนะ มาสิ เข้ามา เตียวกูพลิกมึงหงายท้องหมดละ

พิจารณาอสุภะขนาดไหน พิจารณาแล้วพิจารณาจนไม่ไหว ขึ้นไปหาท่านไฉน

“เวลาติดสมาธิก็ว่าติดสมาธินะ ตอนนี้ออกใช้ปัญญาแล้ว มันใช้ปัญญาจนหลับจนนอนอะไรไม่ได้เลย ตอนนี โอ้โฮ! มันจนจะล้มทั้งยืนแล้วละ”

“นั่นละไอ้บ้าสมบัติ”

นี่เวลาฝึกหัดปฏิบัติ พุทโธๆ สัมมาสมาธิ เพราะมันต้องเป็นหนึ่งในมรรค ๘ ถ้ามีสัมมาสมาธิเป็นหนึ่งในมรรค ๘ ขึ้นมา เวลามันปฏิบัติไปมันจะมีงานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ความชอบธรรม

ถ้าสมาธิมันอ่อนแอขึ้นมา ความเพียรๆ แล้วแต่กุพอใจ เวลาระลึกชอบก็ชอบแล้วแต่กุระลึกเมื่อไหร่ก็ได้

มันก็ต้องวางหมดนะ กลับมาพุทโธๆ

ท่านบอกเลย กลับมาฝึกหัดเหมือนคนปฏิบัติใหม่เลย

นี่พูดถึงเวลาครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติมาแล้วนะ เวลามันติดขัด มันเป็นวิทยานิพนธ์ มันเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัว ท่านเป็นพระที่มีบุญญาธิการมาก ถ้าว่าพระมีบุญญาธิการมาก มันมีการกระทำ จิตที่มีการกระทำมันเป็นขึ้นเป็นอัน มันเป็นแนวทาง มันเป็นวิทยานิพนธ์ เป็นเนื้อหาสาระที่เรามาวิเคราะห์หิวจัยได้หมดเลย

ไอ้พวกเราปฏิบัติขึ้นมาอีลุ่ยฉุยแฉก แวบๆ วับๆ ขึ้นมา มันเอาอะไรมาเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาไม่ได้ แล้วเวลาไปฟังชอบบอย่างนี้ ชอบแวบๆ วับๆ เพราะอะไร เพราะมันไม่ต้องมีหลักฐานไง มันไม่ต้องมีการยืนยันไง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันก็ไม่มีเหตุไม่มีผล ไม่มีคุณธรรมในใจเลย

แต่ถ้ามันจะมีเหตุมีผลขึ้นมา มันถึงจะมีข้อเท็จจริงขึ้นมาให้เราได้ยึดได้เหนียว แล้วให้เราได้เปรียบเทียบในหัวใจของตนไง เวลาใช้ปัญญาๆ ก็ปัญญาเจียนตาย

วาง กลับมาพุทโธๆ ของตนไง

เวลาพุทโธขึ้นมา ท่านพูดเลย ไปฟังในเทปได้ทั้งหมด

เหมือนถอดเสื้อถอดหมาม

เวลาใช้ปัญญาไป ไปพร้อมกับกิเลสไง กิเลสมันผูกแก่อำนาจ นี่พระสัทธาคามินะ ไม่ใช่ปุถุชนคนหนาไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันแล้วอ้างอารมณ์ของตัวเอง อ้างอิงไปทั่ว ไม่รู้ว่ามันจะตายยอดดวนก็รอบก็ไมรู้นั่นนะ

แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงนะ เวลากลับมาพุทโธๆ มันถอดเสื้อถอดหมามทั้งนั้นนะ เวลาจิตมันมีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน มันสงบระงับ ขึ้นไปพิจารณา มันฟาดมันพินนะ ไอ้โฮ! กิเลสมันถอยร่นๆ เลย กิเลสไม่กล้าสะเออะเลย เวลามันไม่โผล่มาเลย “ไอ้นี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ” นี่เวลาท่านคิด

แต่สุดท้าย ด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยคนที่เคยลุ่มหลง ด้วยคนที่เคยกิเลสมันยกมันยื้อน คนที่กิเลสมันพลิกมันแปลงใจ ไม่เอา ไม่มีขณะ ไม่มีนิโรธ ไม่มีสิ่งใด รับไม่ได้ แล้วรับไม่ได้มันก็ว่างหมด แล้วทำอย่างไร

เอาสุภาะ เอาสิ่งสวยงามของโลก เอาสิ่งที่ว่ามดมนุษย์ มดสิ่งมีชีวิตทั้งวิภูฏะอยู่ในอำนาจ
ของมันไง เพศตรงข้ามมาแปะไว้เลย พอแปะ บอกไม่มี ว่างหมด สำเร็จเป็นพระอรหันต์

ท่านบอกว่า แปะไว้กับจิตของท่านถึง ๓ วัน มันแค่เริ่มรู้สึกตัวเฉยๆ นะ ไม่ใช่ว่าจะไปรักไป
ชอบอะไรเลย แค่เริ่มรู้สึกตัวว่ามีรูปภาพออย่างนั้น พอเริ่มรู้สึก จิตมันก็ขยับ ตายใหม่ ไม่ต้องมีขณะ
ไซ้ใหม่ พอกิลเลสมันเริ่มขยับ อ้าว! ไหนมึงว่ามึงไม่มีใจ

ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติเขามีความละเอียดรอบคอบ ความรู้ความเห็นของตนเชื่อไม่ได้ ความรู้
ความเห็นของตนเพราะตนมีกิลเลส

เอ็งยังเป็นผู้ฝึกหัดปฏิบัติอยู่ เอ็งเป็นผู้เริ่มต้นการฝึกหัดปฏิบัติ เอ็งไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน
ขึ้นมารับรองคุณธรรมในหัวใจดวงนั้น ถ้าไม่มีสิ่งใดมารับรองคุณธรรมในหัวใจดวงนั้น มันก็อ้างอิง
ไปทั่ว

แม้แต่หลวงตาพระมหาบัวท่านพิจารณาสุภาะๆ มันหลบมันซ่อน มันหายหมดเลย
พิจารณาจนว่างหมด ชุดคู้ยค้นคว้าอย่างไรก็ไม่มีใจ

ไม่มี ไม่มี อยากรู้ก็ไม่มี

แต่ด้วยบุญญาธิการของท่าน ไม่มีก็ไม่เป็นไร เอาตรงข้ามมัน พิจารณาสุภาะแล้วมัน
ปล่อยไซ้ใหม่ เอาสุภาะ สุภาะที่มันชอบมาแปะไว้กับจิตเลย

ไม่มี ไม่มีหรอก ว่างหมดเลย พระอรหันต์

๓ วัน มันแค่ขยับ ผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติเป็นมหาสติ มหาปัญญา แค่ขยับก็รู้แล้ว พอมันรู้แล้วนะ
มันสะท้อนใจมาก

มันสะท้อนใจตรงไหน

สะท้อนใจตรงที่เราเชื่อมั่น เราเชื่อแล้วว่าไม่มี แล้วเราก็ปฏิบัติจริงๆ ด้วย แล้วก็พิจารณา
สุภาะ มหาสติ มหาปัญญา น้ำป่าที่รุนแรงขนาดไหน พิจารณาจนหมดเลย หมดเลย ไม่มีเลย แล้ว

เราทำเองเสียด้วยนะ แล้วทำจริงๆ ด้วย แล้วเวลามันเกิดอาการขึ้นมา ทำไมเราไม่เชื่อมั่น แต่มัน
เข็ดขยาดที่เวลากิเลสมันหลอกใจ

กิเลสมันตายคนเดียวเท่านั้นแหละ

แล้วกิเลสประเภทใดล่ะ กิเลสขั้นตอนไหนล่ะ กิเลสของใครล่ะ มันซับซ้อนอีกหลายชั้นนัก
มันเข็ดขยาดที่ตัวเองหลงผิดมา กิเลสมันลุกแก่อำนาจ มันจะครอบงำหัวใจของสัตว์โลกใจ เวลา
พิจารณา พิจารณาอสุภะ พิจารณาเป็นอสุภะก็พิจารณา พิจารณาความเป็นสุภะ ความชอบงาม
ความสวยงามก็พิจารณา เวลามันเป็นจริงนะ มันสะเทือนเลื่อนลั่นกลางหัวใจ ขณะที่มันเขย่า
หัวใจนั้นนะ นิโรธมันดับหมด พรีบ! เลย แล้วใครเห็น ก็ตัวท่าน

พิจารณา พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ นี่ไง สิ่งพิเศษส่วนที่เหลือในหัวใจดวงนั้น จนว่างหมด
มองไปที่ไหนทะลุปรุโปร่ง จิตนี้มีหัตศจรรย์นัก จิตนี้มีหัตศจรรย์นัก ใ้อโฮ! นิพพานเป็นอย่างนี้อีกแล้ว

ด้วยบุญด้วยกุศลนะ “แสงสว่างเกิดจากอวิชชา แสงสว่างเกิดจากอวิชชา” เตือนท่านอยู่
แล้ว ท่านบอกเลย ธรรมะมาเตือน

คนที่มีบุญญาธิการมันหลงติดมาตลอดทุกขั้นตอนในการฝึกหัดปฏิบัติ แล้วเวลาเป็นจริง
เป็นจังขึ้นมา มันก็ชำระล้างขึ้นมาเป็นขั้นเป็นตอนตลอดเวลา แล้วการฝึกหัดปฏิบัติ เวลาธรรมะ
มาเทศน์ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมๆ เวลามันเตือน

ปุ่กชนคนหนา เวลาเกิดอารมณ์ เกิดความรู้สึก นี่ธรรมะเกิด มันเกิดโดยบุญโดยบาป มัน
ไม่ได้เกิดด้วยอริยสัจ มันไม่ได้เกิดด้วยทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการที่เราฝึกหัดปฏิบัติเจียน
อยู่เจียนตายเป็นสมบัติของตน

เพราะจิตตภาวนา จิตนี้เป็นผู้ใคร่ครวญ เกิดญาณหยั่งรู้ขึ้นท่ามกลางหัวใจของตน
พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า มันว่างหมดนะ

ท่านบอกเลย ธรรมะมาเตือน “แสงสว่างเกิดจากอวิชชา”

มันว่างหมด มันสว่างไสวไปหมด ท่านก็มา “อะไรสว่าง อะไรอวิชชา” นี่ธรรมะเกิด ท่านเก็บ
เก็บธรรมะที่มาเตือนมาใคร่ครวญในทางจกรรมของตน ๘ เดือน

แสงสว่างเกิดจากจุดและต่อม ภวาสวะ ตัวภพ

ถ้าจะพลิกฟ้าคว่ำดิน มันจะพลิกฟ้าคว่ำดินอย่างไร

นี่พูดถึงคนที่มีอำนาจวาสนา

คนที่ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ มันกิเลสนะ “พิจารณาแล้วกิเลสมันตายหมดเลย กิเลสมันไม่มีเลย มันไม่เหลืออะไรเลย”

มิ่งเชื่อหรือวะ ถ้ามิ่งเชื่อ มันก็เป็นอำนาจวาสนาของมิ่งนั่นแหละ แล้วความเชื่ออย่างนี้ ตอนนี้กรรมฐานทั้งหมดเป็นอย่างนี้หมดเลย

เวลาผีไปถามหลวงตาว่า “พวกนี้ปฏิบัติแล้วทำไมไม่เป็นแบบนี้”

“ก็มันไม่มีขณะ”

ไอ้พอไม่มีขณะ มันก็บอกว่า “พวกเราไม่มีขณะก็ได้”

ถ้าบอกว่ามีขณะ ท่านก็จะซักว่าขณะเป็นอย่างไร แบบที่หลวงปู่มั่นท่านคอยควบคุมดูแล หลวงตาพระมหาบัวนี่แหละ เพราะอะไร มันต้องมีที่มาที่ไป มีเหตุมีผล มีการกระทำ มันเป็นจริง เป็นจัง หรือเป็นข้อเท็จจริง หรือมันเป็นเท็จ หรือมันบิดมันเบี้ยว มันพลิกมันแพลงอย่างไร มันเป็นอย่างไร ก็ว่ามาสิ

เวลาพระขึ้นไปหาท่านไง ก. ไก่ ก. กา ว่ามา

ก. ไก่ ก. กา ว่ามา เพราะอะไร

การฝึกหัดปฏิบัติมันกว้างขวางนัก ความคิดของคนไม่มีขอบเขต อำนาจวาสนาของคน บุญกุศลของคนมหัศจรรย์มาก ฉะนั้น ถ้าเขามีบุญกุศลมากมายขนาดไหน ก็ให้เขาฝึกหัดตามเวรตามกรรมของสัตว์อำนาจวาสนาของเขา แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันต้องเป็นสติเสรีภาพของเขา

แล้ว อตุตตา หิ อตุตโน นาถิ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนไง

ครูบาอาจารย์ของเรายังควบคุมดูแล เพราะอะไร เพราะเห็นคุณของพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนานี้มีศักรรย์มาก มีคุณมีประโยชน์ตั้งแต่เทวดา อินทร์ พรหมลงไปถึงนรก เอลเจี ให้บุญกุศล ให้คุณงามความดีแก่คนทั้งหมด เว้นไว้แต่มันใช้หรือไม่ใช้ มันรู้หรือไม่รู้ มันเอา หรือมันไม่เอา

ถ้ามันไม่เอา ของมันก็มีอยู่นั้นแหละ แต่เขาก็ไม่สนใจ แล้วถ้าเขาไม่มีวาสนา กิลเลสกุแก่ อำนาจ มันมีอำนาจบาตรใหญ่ ทำให้การฝึกหัดประพฤติปฏิบัตินั้นอย่างน้อยมันก็วนเวียนอยู่กับ โลก มันไม่เป็นพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นรัตนตรัย

หลวงตาพระมหาบัวเวลาสิ้นกิลเลสไป พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมเป็นหนึ่งในหัวใจ ของท่าน ใจท่านเป็นธรรมทั้งแท่ง เวลาเป็นธรรมทั้งแท่งแล้วหุบปาก เพราะมันขัดแย้งกับเขาไป หมดนะ

แล้วคนปฏิบัติขึ้นมาจะเข้าสู่แก่นสารแล้วเป็นความจริงมันหาที่ไหน แล้วถ้าเป็นแก่นสาร เป็นความจริงขึ้นมา รู้กัน ท่านถึงบอก ครอบครวักรรมฐาน ครอบครวักรรมฐานเขาจะรู้ว่าจริงหรือ เท็จ ใครจริง ใครเท็จ แล้วถ้าจริงแล้วเจียบ เพราะอะไร

วิหารธรรมมันยิ่งใหญ่ ธรรมที่สละทิ้งชีวิตมามันเลอค่ากว่าทุกๆ สิ่ง รสของธรรมชนะซึ่งรส ทั้งปวง แล้วที่เยยอ็ลู่คุดแฉกนั้นมันเป็นการผิดศีลผิดธรรม มันไม่ใช่ธรรม ทำไม่ได้ ทำไม่ลงหรือก ถ้าอ็ลู่คุดแฉกอย่างนั้นมันจะเป็นธรรมขึ้นมาตามความเป็นจริงได้อย่างไร

รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง ไม่มีใครมาสนใจ ไม่มีใครมารู้ใดๆ ทั้งสิ้น หลวงปู่มันัง ไม่ เคยเข้าวัดของใคร ถ้าจะไปก็ไปวัดร้าง หนองผือ หนองผือนี้หลวงปู่หลุดเป็นคนไปสร้างทิ้งไว้ให้มัน เป็นวัดร้าง ท่านถึงไปพักที่นั่น ท่านรู้เลยว่หลวงปู่มันังจะไม่ไปเหยียบวัดของใครทั้งสิ้น เพราะอะไร

เพราะมันเป็นโลก มันเป็นโลก ไปที่ไหนโลกมันเดือดร้อน โลกมันรับธรรมไม่ได้ พอรับธรรม ไม่ได้นะ มันก็เกิดอิกจาดาร้อน มันเกิดเวรกรรมของเขา หลวงปู่มันังท่านไม่ปรารถนาให้เกิดผล กระทบกับบุคคลใดๆ ทั้งสิ้น ใครจะตีจะชัวมันเรื่องของเขา

แต่ท่านเป็นโรงงานผลิตพระอรหันต์ เป็นโรงงานใหญ่ที่ต้องดำรงชีวิตไว้เป็นแบบอย่าง ทำคุณงามความดีทั้งสิ้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโอวาทปาฏิโมกข์ใจ “เราจะทำคุณงามความดี ไม่ทำความชั่วใดๆ ทั้งสิ้น ทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว”

มันผ่องแผ้วอยู่แล้ว มันจะไม่ทำ มันมีวิหารธรรม วิมุตติสุขพร้อมมูลอยู่แล้ว แล้วอะไรมีค่า ไรสาระสิ้นดี แต่ชีวิตที่เหลือท่านก็ทำประโยชน์นะ ทำประโยชน์ที่ดีงาม

นี่พูดถึงเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาใจ ไปรู้ไปเห็น มันจริงหรือไม่จริง มันเท็จหรือไม่เท็จ บัจฉิตตัง สันทิฏฐิโก

ตัวเองรู้จริงๆ นั่นแหละ ตัวเองรู้ เพราะอะไร เพราะสัพเพ ธมฺมา อนตฺตาไจ ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา มันไม่มีอะไรคงที่หรอก ที่แข็งทำๆ อยู่นะมันเสื่อมไปหมดแล้วแหละ แต่ก็จำสัญญาอันนั้นมาพูดแจ้วๆ แล้วอายด้วยนะ ไม่กล้าพูด เวลาพูดมันเป็นสัญญาใจ

แต่ของเราละ สิ่งใดที่เป็นสิ่งที่ดีงาม เราจะสร้างคุณงามความดีอันนั้น แล้วถ้าคุณงามความดีอันนั้น เราพยายามทำต่อเนื่องไป เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่า ผู้ที่พยายามฝึกหัดปฏิบัติไม่ประสบความสำเร็จเพราะการปฏิบัติขาดความสม่ำเสมอ ถ้าอย่างของเรา ก็ความเสมอดันเสมอลาย

แล้วดูในวงการปฏิบัติสิ มันจะมีพวกไอ้ไฟแรง ไอ้พวกไฟไหมฟางอยู่พักๆ มาถึงนี่ ไอ้โฮ! มุมานะ ทำยิ่งใหญ่ มันเป็นโลกใจ มันหักโหมร่างกายของตัวเอง ไม่มีสติปัญญาหาจิตของตน

จิตสงบคือตัวจิต ไม่ใช่ร่างกาย

เวลาธาตุขันธ์ทับจิต ธาตุขันธ์ทับจิตเพราะเราเคยชินกับร่างกายนี้ เราก็จะหักโหมกับเรื่องร่างกายนี้ หักโหมต่อเมื่อมันฟุ้งซ่าน หักโหมต่อเมื่อมันดีดมันดัน เราก็หักโหม แต่ถ้ามันพอดี มันพออยู่ได้ เราไม่ควรไปหักโหมมัน

ทุกอย่างในการฝึกหัดปฏิบัติมันต้องมีหนักมีเบา

ถ้ามันไม่ได้ มันไม่เป็นความจริง ต้องหนัก ต้องบังคับ ต้องเอาจริง แล้วพอเอามันอยู่แล้ว หนักก็ผ่อนหนักผ่อนเบา แล้วมันจะเห็นจิต เห็นขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อับปนาสมาธิ ปุถชน กัลยาณชน พยายามฝึกหัดให้ได้ น้อมไปสติปัฏฐาน ๔ น้อมไป ถ้ามันเห็นตามความเป็นจริง นี่คือ วาสนา

ถ้าไม่เห็นตามความเป็นจริง เห็นโดยอำนาจวาสนา เห็นโดยกรรม มันก็เป็นปัญญาอบรมสมาธิ มันก็เป็นเรื่องโลกๆ ที่ปฏิบัติแล้ว “มันปล่อยหมดเลย พิจารณาทุกขทุกข” แต่ไม่มีขณะ ไม่มีเหตุไม่มีผล ไม่มีนิโรธใจ

ทุกข เหตุให้เกิดทุกข นิโรธ ดับทุกขด้วยมรรค ๘ นิโรธ นิโรธอยู่ในอริยสัจ ๔

ทุกข เหตุให้เกิดทุกข ทุกขดับ วิธีการดับทุกข สมดุลและพอดี เพราะมันเป็นฝ่ายเหตุและฝ่ายผล

ฝ่ายเหตุคือ ทุกข เหตุให้เกิดทุกข

ฝ่ายผล นิโรธ มันเป็นนามธรรมนะ ขณะที่มันขาด กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกขเป็นทุกข เวลามันขาด จิตกับกายแยกออกจากกันโดยกายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใสใจ เวลาแกมราคะ ปฏิฆะขาดไป มันไม่มีแรงดึงดูดของกามภพเลย เพราะมันไม่เกิดในกามแล้ว เวลาถ้ามันเป็นข้อเท็จจริง มันสุทัสสา สุทัสสี พรหม ๕ ชั้น เวลามันไปทำลายพรหม ทำลายสิ่งที่จะไปเกิดเป็นพรหม ผัวะ! นิโรธ ดับทุกข เหวี่ยง